

O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI
OLIY TA'LIM, FAN VA INNOVATSIYALAR VAZIRLIGI

SAMARQAND DAVLAT VETERINARIYA MEDITSINASI,
CHORVACHILIK VA BIOTEXNOLOGIYALAR UNIVERSITETI

O'zvy ishlari bo'yicha prorektor
A.A. Elmurodov
2024 yil "___" avgust

**CHORVACHILIKDA INNOVATSION ILMIY-TADQIQOT USULLARI
FANI BO'YICHA**

SILLABUS

Magistratura mutaxassisligi uchun

Bilim sohasi:	800000 - Qishloq, o'rmon, baliq xo'jaligi va veterinariya
Ta'lim sohasi:	810000 - Qishloq xo'jaligi
Mutaxassislik:	70810801-Parrandachilik 70810803-Chorvachilik

Samarqand – 2024

Zooingeneriya fakulteti
Modul / FAN SILLABUSI
70811801-Parrandachilik
70810803-Chorvachilik
mutaxassisliklari

Fan nomi:	"Chorvachilikda innovatsion ilmiy-tadqiqot usullari"
Fan turi:	Tanlov
Fan kodi:	CHIITU2306
Yil:	2
Semestr:	3
Ta'lim shakli:	Kunduzgi
Mashg'ulotlar shakli va semestrga ajratilgan soatlar:	180
Ma'ruba	30
Amaliy mashg'ulotlar	60
Laboratoriya mashg'ulotlari	-
Seminar	-
Mustaqil ta'lim	90
Kredit miqdori:	6
Baholash shakli:	Imtihon
Fan tili:	O'zbek

Fan maqsadi (FM)	
FM1	Magistriga chorvachilikda qo'llaniladigan innovatsion ilmiy-tadqiqot usullarini, ularni amaliyatga joriy qilish va shu orqali tarmoq samaradorligini oshirishga qaratilgan tadbirlarni amalga oshirish o'rgatish bo'yicha yo'nalishiga mos bilim, ko'nikma va malaka shakllantirishdan iborat. Fan bo'yicha nazariy va amaliy bilimlarni shakllantirishdan iborat

Fanni o'zlashtirish uchun zarur boshlang'ich bilimlar	
1.	Chorvachilik asoslari
2.	Biologiya
3.	Biometriya

Ta'lim natijalari (TN)	
	<i>Bilimlar jihatidan:</i>
TN1	Ishonchli axborotni yig'ish haqida bilimga ega bo'lishlari kerak;
TN2	Tahlil qilish va ularni qayta ishlashni bilishlari lozim;

Fan o'qituvchisi haqida ma'sumot

Mualliflar:	Ruzimuradov.R.R- SamDVMChBU, "Yaylov chorvachiligi, qorako'lchilik, asalarichilik va ipakchilik" kafedrasи mudiri, qishloq xo'jalik fanlari nomzodi; Rizayeva. D.T. - SamDVMChBU, "Yaylov chorvachiligi, qorako'lchilik, asalarichilik va ipakchilik" kafedrasи katta o'qituvchisi, (PhD).
E-mail:	dilnab@mail.ru
Tashkilot:	Samarqand davlat veterinariya meditsinasi, chorvachilik va biotexnologiyalar universiteti "Yaylov chorvachiligi, qorako'lchilik, asalarichilik va ipakchilik" kafedrasи
Taqrizchilar:	1. M.X Dosmukamedova –Toshkent davlat agrar universiteti "Umumiy zootexniya va veterinariya" kafedrasи professori, q.x.f.d. 2. Ch.S Sadikova – Samarqand agroinnovasiyalar va tadqiqotlar instituti "Qishloq xo'jaligi mahsulotlarini qayta ishslash va mexanizatsiyalash" kafedrasи assistenti, q.x.f.f.d (PhD)

Mazkur Sillabus universitet o'quv-uslubiy Kengashning 2024 yil 29 avgustdagи 1-sonli yig'ilishi bayoni bilan tasdiqlangan.

Mazkur Sillabus "Yaylov chorvachiligi, qorako'lchilik, asalarichilik va ipakchilik" kafedrasining 2024 yil 26 avgustdagи 1- sonli yig'ilishi bayoni bilan ma'qullangan.

O'quv-uslubiy boshqarma boshlig'i

R. Ro'ziulov

O. Boymatov

R.Ruzimuradov

R.Ruzimuradov

D Rizayeva

- fan bo'yicha mavzu materiallarining nazariy yoki amaliy ahamiyati haqida aniq tasavvurga ega bo'lsa;
- fan doirasida mustaqil erkin fikrlash qobiliyatini namoyon eta olsa;
- berilgan savollarga aniq va lo'nda javob bera olsa;
- konseptgta puxta tayyorlangan bo'lsa;
- mustaqil topshiriqlarni to'liq va aniq bajargan bo'lsa;
- fanga tegishli qonunlar va boshqa me'yoriy-xuquqiy xujjatlarni to'liq o'zlashtirgan bo'lsa;
- fanga tegishli mavzularidan biri bo'yicha ilmiy maqola chop ettirgan bo'lsa;
- tarixiy jarayonlarni sharxlay bilsa;
- **b) 4 baho olish uchun talabaning bilim darajasi quyidagilarga javob berishi lozim:**
 - fanning mohiyati va mazmunini tushungan, fandagi mavzularni bayon qilishda ilmiy va mantiqiy chalkashliklarga yo'l qo'ymasa;
 - fanning mazmunini amaliy ahamiyatini tushingan bo'lsa;
 - fan bo'yicha berilgan vazifa va topshiriqlarni o'quv dasturi doirisida bajarsa;
 - fan bo'yicha berilgan savollarga to'g'ri javob bera olsa;
 - fan bo'yicha konseptini puxta shakllantirgan bo'lsa;
 - fan bo'yicha mustaqil topshiriqlarni to'liq bajargan bo'lsa;
 - fanga tegishli qonunlar va boshqa me'yoriy xujjatlarni o'zlashtirgan bo'lsa.
- **v) 3 baho olish uchun talabaning bilim darajasi quyidagilarga javob berishi lozim:**
 - fan haqida umumiy tushunchaga ega bo'lsa;
 - fandagi mavzularni tor doirada yoritib, bayon qilishda ayrim chalkashliklarga yo'l qo'yilsa;
 - bayon qilish ravon bo'lmasa;
 - fan bo'yicha savollarga mujmal va chalkash javoblar olinsa;
 - fan bo'yicha matn puxta shakllantirilmagan bo'lsa.
- **g) quyidagi hollarda talabaning bilim darajasi qoniqarsiz 2 baxo bilan baholanishi mumkin:**
 - fan bo'yicha mashg'ulotlarga tayorgarlik ko'rilmagan bo'lsa;
 - fan bo'yicha mashg'ulotlarga doir hech qanday tasavvurga ega bo'lmasa;
 - fan bo'yicha matnlarni boshqalardan ko'chirib olganligi sezilib tursa;
 - fan bo'yicha matnda jiddiy xato va chalkashliklarga yo'l qo'yilgan bo'lsa;
 - fanga doir berilgan savollarga javob olinmasa;
 - fanni bilmasa.

TN3	Reja, dasturlar tuzish haqida bilimga ega bo'lishlari kerak;
TN4	Amaliy tavsiyanomalar tuzishni bilishi kerak;
	Ko'nikmalar jihatidan:
TNS	Tajribani rejalashtirishni bazasini tuza oladi;
TN6	Kompyuter texnikasidan foydalangan holda tajriba ashyolarini raqamli qayta ishlay oladi;
TN7	Tajribani rejalashtirishni qonuniyatlariga baho bera oladi;
TN8	Tajriba qo'yish uslubiyatini biladi.

Fan mazmuni	
Mashg'ulotlar shakli: ma'ruza (M)	
M1	Chorvachilikda ilmiy-texnik rivojlanishni belgilovchi tadqiqotlarning asosiy yo'nalishlari
M2	Chorvachilikda ilmiy-texnik rivojlanishni belgilovchi tadqiqotlarning asosiy yo'nalishlari
M3	Chorvachilikda innovatsion ilmiy-tadqiqot omillar
M4	Chorvachilikda innovatsion ilmiy-tadqiqot omillar
M5	Ilmiy-tadqiqot o'tkazishni rejalashtirish
M6	Ilmiy-tadqiqot o'tkazishni rejalashtirish
M7	Ishlab chiqarish tajribasi qo'yishni tashkil etish
M8	Ishlab chiqarish tajribasi qo'yishni tashkil etish
M9	Ilmiy ishlar turlari va tizimlari
M10	Ilmiy ishlar turlari va tizimlari
M11	Chorvachilikda tajriba qo'yish usullari.
M12	Chorvachilikda tajriba qo'yish usullari.
M13	Zootexniya tajribalarini ishonchliligin ta'minlovchi shartlar
M14	Zootexniya tajribalarini ishonchliligin ta'minlovchi shartlar
M15	Innovatsion laboratoriyalar
Mashg'ulotlar shakli: amaliy mashg'ulotlar (A)	
A1	Chorvachilikda ilmiy-tadqiqot qo'yishni tashkil etish
A2	Chorvachilikda ilmiy-tadqiqot qo'yishni tashkil etish
A3	Chorvachilikda biologik tadqiqotni asosiy usullari
A4	Zootexniyada tajriba qo'yishni asosiy usullari
A5	Zootexniyada tajriba qo'yishni asosiy usullari
A6	Tajriba qo'yish rejasi va usullarini tuzish
A7	Tajriba qo'yish rejasi va usullarini tuzish
A8	Juft analog usulida tajriba guruhlarini shakllantirish.
A9	Davrlar va parallel guruhlar usuli.
A10	Ilmiy tajriba natijalarini ishlab chiqarish sharoitida tekshirish.

A11	Ilmiy tajriba natijalarini ishlab chiqarish sharoitida tekshirish.
A12	Ozuqa xazmlanishi bo'yicha tajriba qo'yish.
A13	Tajriba natijalari matematik tahlili.
A14	Ilmiy hisobot yozish tartibi.
A15	Tajribani ishonchlilagini hisoblash.
A16	Miqdoriy belgilari dispersion tahlili.
A17	Miqdoriy belgilari dispersion tahlili.
A18	Davr guruhlari bo'yicha tajriba qo'yish.
A19	Innovatsion laboratoriya jihozlari bilan tanishish.
A20	Innovatsion laboratoriya jihozlari bilan tanishish.
A21	Qoramolchilikda tajriba qo'yish usuli.
A22	Qo'ychilikda tajriba qo'yish usuli.
A23	Qo'ychilikda tajriba qo'yish usuli.
A24	Parrandachilikda tajriba qo'yish usuli.
A25	Tajriba qo'yishni xorij tajribasi bilan tanishish.
A26	Tajriba qo'yishni xorij tajribasi bilan tanishish.
A27	Irsiylik koeffitsientini hisoblash.
A28	Belgilari o'rtasidagi korrelyatsiya koeffitsientini hisoblash.
A29	Dissertatsiya ishini rasmiylashtirish tartibi bilan tanishish.
A30	Ilmiy mahsulot yaratish usullari bilan tanishish.

Mustaqil ta'lim (MT)		
1.	Chorvachilikda ilmiy-tadqiqot qo'yish	6 soat
2.	Chorvachilikda biologik tadqiqotni asosiy usullari	4 soat
3.	Zootexniyada tajriba qo'yishni asosiy usullari	6 soat
4.	Tajriba qo'yish rejasи va usullarini tuzish	4 soat
5.	Juft analog usulida tajriba guruhalrini shakllantirish.	6 soat
6.	Davrlar va parallel guruhalr usuli.	4 soat
7.	Ilmiy tajriba natijalarini ishlab chiqarish sharoitida tekshirish.	6 soat
8.	Ozuqa xazmlanishi bo'yicha tajriba qo'yish.	4 soat
9.	Tajriba natijalari matematik tahlili.	6 soat
10.	Ilmiy hisobot yozish tartibi	4 soat
11.	Tajribani ishonchlilagini hisoblash.	4 soat
12.	Miqdoriy belgilari dispersion tahlili.	6 soat
13.	Davr guruhlari bo'yicha tajriba qo'yish.	4 soat
14.	Innovatsion laboratoriya jihozlari.	6 soat
15.	Qoramolchilikda tajriba qo'yish.	4 soat
16.	Qo'ychilikda tajriba qo'yish.	4 soat
17.	Parrandachilikda tajriba qo'yish.	4 soat
18.	Tajriba qo'yishni xorij tajribasi.	4 soat
19.	Innovatsion ilmiy-tadqiqot usullari	4 soat

Asosiy adabiyotlar	
1.	Korobov A.P Методические указания и рабочая тетрадь по курсу «Методика опытного дела в животноводстве». Саратов.2008 г.
2.	Овсянников И.И “Основы опытного дела в животноводстве”. Учебное пособие. М”Колос”. 2001 г.
3.	Огурцов А.Н “Основы научных исследований”. Учебное пособие.Харьков. “ХПИ”. 2008 г.

Qo'shimcha adabiyotlar	
1.	Mirziyoyev Sh.M. Yangi O'zbekistonda erkin va farovon yashaylik. “Toshkent, “Tasvir” nashriyot uyi, 2021. – 52 b.
2.	Mirziyoyev Sh.M. Insonparvarlik, ezzulik va bunyodkorlik-milliy g'oyamizning poydevoridir. Toshkent, “Tasvir” nashriyot uyi, 2021. – 36 b.
3.	Mirziyoyev Sh.M. Yangi O'zbekiston taraqqiyot strategiyasi. Toshkent, “O'zbekiston” nashriyoti, 2022. – 416 b.
4.	O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2019-yil 28-martdagи “Veterinariya va chorvachilik sohasida davlat boshqaruvi tizimini tubdan takomillashtirish chora-tadbirlari to'g'risida”gi PF-5696 son Farmoni.
5.	O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2022-yil 31-martdagи “Veterinariya va chorvachilik sohasida kadrlar tayyorlash tizimini tubdan takomillashtirish to'g'risida”gi PQ-187-son qarori.

Axborot manbaalari	
1.	www.gov.uz -O'zbekiston Respublikasi hukumat portal.
2.	www.lex.uz -O'zbekiston Respublikasi Qonun xujjalari Ma'lumotlari milliy bazasi
3.	www.Ziyonet.uz
4.	www.veterinariya meditsinasi.uz
5.	www.fustis.ru
6.	www.karakul.lider.ru

Talabaning fan bo'yicha o'zlashtirish ko'rsatkichini nazorat qilishda quyidagi mezonlar tavsiya etiladi:

a) 5 baho olish uchun talabaning bilim darajasi quyidagilarga javob berishi lozim:

- fanning moxiyati va mazmunini to'liq yorita olsa;
- fandagi mavzularni bayon qilishda ilmiylik va mantiqiylik saqlanib, ilmiy xatolik va chalkashliklarga yo'l qo'ymasa;